

Miasto i Gmina Orneta Oficjalny portal informacyjny

Adres artykułu: <https://orneta.pl/artykul/herb-ornety>

Herb Ornety

Informacje o herbie

Herby, jak i treści w nich zawarte nawiązywały do tradycji oraz miejskiej historii. I tak smok zawarty w wizerunku pieczęci i herbu Ornety (z niem. Wormditt) odnosi się do miejsca, gdzie założono miasto. Wokół nazwy „Wormditt” skupione zostały dwie teorie:

1. Teoria Franza Bucholza, mówi, że miasto nazwano w oparciu o staroniemieckie słowo „Lindwurm”, oznaczające smoka, bądź dolinę smoków.
2. Teoria Rozalii Przybyłek, mówi, że miasto nazwano w oparciu o staropruskie słowo „Wors – median”, oznaczające osadę w lesie.

Sama legenda o orneckim smoku powstała prawdopodobnie na przełomie XVIII/XIX w. Po raz pierwszy miasto wzmiankowano w 1308 r., natomiast prawa miejskie pochodzą z 1313 r. i zostały nadane na prawie chełmińskim. Z dokumentu wynika, że miasto założono na staropruskim polu „Wurmedyten” lub „Wurmedythin”.

Smok na pieczęciach miasta:

- W Geheimes Staatsarchiv Preussicher Kulturbesitz w Berlinie-Dahlem zachował się dokument fundacyjny miasta pochodzący z 1507 r. Znajduje się na nim niewyraźna pieczęć lakowa z wizerunkiem węża/smoka pośrodku tarczy typu francuskiego. Nad smokiem prawdopodobnie znajduje się kamień lub wieża. Napis wokół wizerunku jest słabo wyraźny, jedyne co można dostrzec to: „CIV...WO...DI”.
- W Archiwum Archidiecezji Warmińskiej znajduje się najstarszy znany nam wizerunek orneckiej pieczęci. Przedstawia leżącego na grzbiecie smoka, gryzącego swój ogon oraz napis: „SIGILLUM...AN.CIV.WORMD”.

Zachował się również wizerunek pieczęci Ornety z 1684 r. Prezentuje smoka leżącego na plecach gryzącego swój ogon, jednak nieco zmodyfikowanego - posiadającego rogi na głowie i łuski na grzbiecie. Z pieczęci możemy odczytać również napis: „SIGIL.CIVITA.W...MDITT...”

Wizerunki herbów Ornety:

Różnice w pieczęciach wynikają ze zmian artystycznych baroku. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że herby Ornety do XIX w. były odzwierciedleniem wizerunków pieczęci, są to jedynie przypuszczenia, ponieważ same herby nie zachowały się.

Pierwszy wizerunek naszego herbu, do którego byliśmy w stanie dotrzeć przedstawia książka Otto Huppa Die Wappen und Siegel der deutsche Staedte Flecken und Dorfen z 1894 r.

W herbie znajduje się biały stojący smok z ogonem zawiniętym w stronę głowy. Głowa ziejąca ogniem skierowana jest do ogona. Smok posiada skrzydła i ukazany jest na czarnym tle. Taki herb miasta występował do 1945 r.

W okresie dwudziestolecia międzywojennego używano pieczęci miejskiej ze smokiem z zawiniętym ogonem, leżącym na plecach, z napisem: „MAGISTRAT.ZU.WORMDITT”. Po II Wojnie Światowej zmieniono nazwę miasta z Wormditt na Orneta, jak również wprowadzono nowy, zupełnie inny herb będący nawiązaniem do gospodarki miasta. Było to zębate koło z kłosami zboża na zielono-błękitnym tle.

Ostatnia zmiana orneckiego herbu nastąpiła w latach 90. Przywrócono wizerunek smoka zmieniając jego barwy z białego na czarny, jak również zmieniając tło z czarnego na zielono - białe.

Metryczka

Odpowiedzialny za treść:	Małgorzata Kiriol
Wytworzył:	Małgorzata Kiriol
Data wytworzenia:	09.09.2025
Opublikował w BIP:	Małgorzata Kiriol
Data opublikowania:	09.09.2025 11:27
Ostatnio zaktualizował:	Małgorzata Kiriol
Data ostatniej aktualizacji:	09.09.2025 11:58
Liczba wyświetleń:	186